

KOUZELNÝ ATLAS PUTOVÁNÍ ČASEM

Veronika Válková

Arábie

Mezi
beduíny

Ilustrace Petr Kopl

bambook

JE MI DVANÁCT, CHODÍM DO ŠESTÉ TŘÍDY A JAKO KAŽDÉ DÍTĚ SE POŘÁD ROZČILUJU S RODIČI. OPRAVDU BY MĚ ZAJÍMALO, PROČ DOSPĚLÁCI MYSLÍ JEN NA SEBE A JSOU PŘESVĚDČENÍ, ŽE PRO JEJICH DÍTĚ JE DOBRÉ ZROVNA TO, CO ONI SI MYSLÍ, ŽE JE DOBRÉ. NĚKDY SI PŘIPADÁM JAKO ŠACHOVÁ FIGURKA. ŠOUPNOU MĚ TAM, KDE MĚ CHTĚJÍ MÍT, A JEŠTĚ ČEKAJÍ, ŽE Z TOHO BUDU NADŠENÁ. NEMŮŽU SE DOČKAT, AŽ VYROSTU A PŘESTANOU SI SE MNOU DĚLAT, CO CHTĚJÍ.

TAK TŘEBA: JSEM JEDINÁČEK. NIKDY MĚ NEBAVILO BÝT JEDINÁČKEM. A KDYŽ JSEM SE NAŠE POKOUŠELA PŘEMLUVIT, ABY MI POŘÍDLI SOUROZENCE, SNAŽILI SE MI NAMLUVIT, ŽE TAKHLE JE TO PRO MĚ LEPŠÍ. KDYBY NÁS BYLO VÍC, NEMOHLA BYCH PRŮ CHODIT NA FRANCOUZŠTINU A GYMNASTIKU A NA PIÁNO A NEMOHLI BYCHOM NA DOVOLENOU DO ŘECKA, PROTOŽE BYCHOM NA TO NEMĚLI PENÍZE. A V DĚTSKÉM POKOJÍČKU BYCHOM SI SKÁKALI PO HLAVĚ. VŮBEC JE NENAPADLO, ŽE BYCH KLIDNĚ OŽELELA FRANCOUZŠTINU NEBO GYMNASTIKU NEBO PIÁNO. KDYBYCH MĚLA SÉGRU, MOHLY BYCHOM CHODIT TŘEBA JEN NA GYMNASTIKU, ALE SPOLU. NEBO ŽE BYCH BYLA RADŠI CELÉ LÉTO SE SÉGROU NA CHALUPĚ U BABI JIZERSKÉ A LÍTALA PO LESE, NEŽ SE S NIMI SAMA ŠKVAŘILA NA PLÁŽI V ŘECKU. A ŽE BYCH SI SE SÉGROU S RADOSTÍ SKÁKALA PO HLAVĚ, V POKOJÍČKU I JINDE. PRAVDA JE, ŽE PRO NĚ JE POHODLNĚJŠÍ MÍT JEN JEDNO DÍTĚ. SLYŠELA JSEM, JAK SE O TOM MAMINKA BAVÍ S TETOU MIRKOU, KTERÁ MÁ DVA KLUKY, MOJE BRATRANCE. A TETA JÍ ŘÍKALA, AŽ SI UVĚDOMÍ, ŽE SICE TEĎ ONI MAJÍ NA STAROSTI JEN JEDNO DÍTĚ, ALE ŽE TO DÍTĚ, TEDY MĚ, TAKY ODSOUDILI K TOMU, ŽE ONO BUDE MÍT JEDNOU NA KRKU DVA NEMOHOUCÍ STAŘÍKY. MAMINKA PAK S TETOU NĚJAKOU DOBU NEMLUVILA. ALE MNĚ PŘIPADÁ, ŽE TETA MÁ PRAVDU. JAK JÁ MÁM JEDNOU ZVLÁDNOUT SAMA SE POSTARAT O NĚ OBA, KDYŽ PRO NĚ DVA JE TEĎ NÁROČNĚ STARAT SE O MĚ JEDNU? NENÍ TO FÉR.

A DRUHÁ VĚC: NAŠI NÁS PŘESTĚHOVALI. DONEDÁVNA JSME BYDLELI V PANELÁKU V PRAZE NA JIŽNÍM MĚSTĚ. PODLE MĚ NÁM TAM NIC NECHYBĚLO. ALE NAŠÍ PŘÍŠLI S TÍM, ŽE BYT JE MALÝ, ŽE JE V PRAZE HROZNÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VŮBEC, A KOUPILI DŮM SE ZAHRADOU KOUSEK OD PRAHY.

MAMINCE JE TO JEDNO, ONA PRACUJE JAKO PŘEKLADATELKA, TAKŽE VĚTŠINU PRÁCE VYŘIZUJE PŘES MAILY, TATÍNKOVI TAKY, PROTOŽE TO MÁ DO PRÁCE AUTEM SKORO STEJNĚ RYCHLE, JAKO KDYŽ DŘÍV JEZDIL METREM A TRAMVAJÍ. ALE ODSKÁKALA JSEM TO JÁ, PROTOŽE ODSUD NEMŮŽU DOJÍŽDĚT DO STARÉ ŠKOLY. TAKŽE JSEM PŘÍŠLA O VŠECHNY KAMARÁDY A KAMARÁDKY, SE KTERÝMI JSEM PĚT LET CHODILA DO TŘÍDY. O TEREZKU, MOU NEJLEPŠÍ KAMARÁDKU, SE KTEROU JSME VŽDYCKY SEDĚLY V JEDNÉ LAVICI, O MIKULÁŠKA, KTERÉMU JSEM DÁVALA OPISOVAT ÚKOLY Z MATIKY, KATKU, DÁŠU... ALE HLAVNĚ ŽE JSEM NA ČISTÉM VZDUCHU, ŽE? DALŠÍ DOSPĚLÁCKÉ SOBECTVÍ. PŘESTOŽE JE TEN DŮM OPRAVDU VELIKÝ A JE POROSTLÝ ZELENÍ, O KTERÝCH SI DOSPĚLÁCI MYSLÍ, ŽE JE TO BŘEČTAN NEBO PSÍ VÍNO, ALE ZELENÍ SE JEN TAK TVÁŘÍ, A KDYŽ JE NIKDO NEVIDÍ, POBÍHAJÍ PO OMÍTCE A ŠUSTÍ. A MŮJ POKOJÍČEK JE STEJNĚ VELKÝ JAKO NÁŠ STARÝ OBÝVÁK.

JE ALE JEDNA VĚC, KVŮLI KTERÉ JSEM OCHOTNÁ NAŠIM TO PŘESTĚHOVÁNÍ ODPUSTIT A KTERÁ BY SE NIKDY NESTALA, KDYBYCHOM ZŮSTALI VE STARÉM BYTĚ.

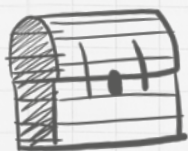
VLASTNĚ DVĚ VĚCI.

S DOMEM JSME KOUPILI KOČKU BARČU. JE ČERNÁ S BÍLÝM BŘÍŠKEM, NÁPRSENKOU A TLAPKAMI A CHOVÁ SE JAKO PRAVÁ DÁMA. DĚLÁ SI, CO CHCE, ALE DĚLÁ TO, JAK TATÍNEK ŘÍKÁ, S NOBLESOU. KOČKY JSOU VŠECHNY TAJEMNÉ A BARČA DVOJNÁSOB, A TO JE

SUPER. KONEČNĚ MÁM JINÉ ZVÍŘE NEŽ ŽELVU PÍŮ, PROTOŽE V PANELÁKU MI NAŠI NIC CHLUPATÉHO DOVOLIT NECHTĚLI. TO JE TA PRVNÍ PRIMA VĚC.

TA DRUHÁ JE, ŽE JSEM NA PŮDĚ VE STARÉ TRUHLĚ NAŠLA KOUZELNÝ ATLAS. NA PRVNÍ POHLED VYPADÁ JAKO STARÝ ŠKOLNÍ DĚJEPISNÝ ATLAS, ALE HODNĚ STARÝ, PROTOŽE JE VÁZANÝ V KŮŽI A TA KŮŽE JE UŽ DOST OHMATANÁ. NA PRVNÍ STRANĚ JE NAPSÁNO:

Atlant
Historický
od
.....
..
.....
Sestavený

OD KOHO SESTAVENÝ, TO NEJDE PŘEČÍST, PROTOŽE JE TAM KAŇKA. NA DALŠÍCH STRÁNKÁCH JSOU MAPY. VĚTŠINOU JSOU TO MAPY EVROPY, ALE NAŠLA JSEM TAM I MAPY JINÝCH SVĚTADÍLŮ. NEJSOU BAREVNÉ JAKO V NORMÁLNÍCH ATLASECH, ALE ZAŽLOUTLÉ A NAKRESLENÉ VYBLEDLÝM HNĚDÝM INKOUSTEM. TAM, KDE JE LES, JE MÍSTO ZELENÉ BARVY SPOUSTA MALÝCH STROMEČKŮ. MĚSTA NEJSOU VYZNAČENÁ KOLEČKEM, ALE OPRAVDU JE TAM NAMALOVANÉ MALÉ MĚSTEČKO, VĚTŠINOU S HRADBAMI A S BRÁNOU, NEBO JENOM HRAD NEBO VESNÍČKA. TAM, KDE MAJÍ BÝT HORY, JSOU NAKRESLENÉ RŮZNĚ VELKÉ KOPEČKY A V MOŘÍCH PLAVOU VELRYBY A RŮZNÉ NESTVŮRY A PLUJÍ PO NICH KORÁBY S PLACHTAMI. NĚKDE JE PRÁZDNÁ PLOCHA A NA NÍ JE NAPSÁNO HIC SUNT LEONES. ZJISTILA JSEM, ŽE TO ZNAMENÁ ZDE JSOU LVI A PSALO SE TO DO MAP NA MÍSTA, KTERÁ JEŠTĚ NEBYLA PROZKOUMANÁ A NIKDO NEVĚDĚL, CO TAM JE. TAKOVÁ UŽ DNESKA ASI NEJSOU, A TO JE ŠKODA.

KDYŽ SÁHNU NA MAPU, PŘENESE MĚ ATLAS DO MINULOSTI.

OPRAVDU.

UŽ SE MI TO STALO NĚKOLIKRÁT.

A MÁM DŮKAZY, PROTOŽE KDYŽ V MINULOSTI NĚCO DOSTANU, VRÁTÍ SE TO SE MNOU K NÁM NA PŮDU. TYHLE SUVENÝRY SI SCHOVÁVÁM DO KRABICE POD POSTELÍ A UŽ TAM MÁM NÁHRDELNÍK OD KARLA IV. A VYŘEZÁVANÝ DRAHOKAM A SANDÁLY Z POMPEJÍ A DALŠÍ VĚCI.

SNAŽILA JSEM SE VYKOUMAT, JAK ATLAS FUNGUJE. NA NĚCO UŽ JSEM PŘIŠLA. ČÍM DĚLE NECHÁM RUKU NA MAPĚ, TÍM DĚLE JSEM V MINULOSTI. DO MINULOSTI SE DOSTANU VĚDYCKY OBLEČENÁ TAK JAKO LIDÉ, KTERÍ TAM ŽIJÍ, ALE JAKMILE SE VRÁTÍM NA PŮDU, MÁM NA SOBĚ ZASE SVOJE ŠATY. A V MINULOSTI TAKÉ VĚDYCKY UMÍM MLUVIT JAZYKEM, KTERÝ SE TAM POUŽÍVÁ.

ZATÍM JSEM NEPŘIŠLA NA TO, JAK SI VYBRAT, KAM DO MINULOSTI SE DOSTAT. VEDU SI PŘEHLEDNOU TABULKU A PÍŠU SI DO NÍ, KTERÁ MAPA MĚ KAM PŘENESLA, ALE JEŠTĚ JSEM Z NÍ NIC NEVYKOUKALA. POŘÁDNĚ MĚ TO ŠTVE. NA DRUHOU STRANU JSEM VĚDYCKY ZVĚDAVÁ, KDE SE OCITNU. JE TO JAKO ROZBALOVAT DÁRKY POD VÁNOČNÍM STROMEČKEM — KDYŽ ČLOVĚK PŘEDEM NEVÍ, CO V NICH JE, JE TO DALEKO VĚTŠÍ ZÁBAVA.

JO A JEŠTĚ JEDNA VĚC.

JÁ SI FAKT MYSLÍM, ŽE SE MNOU BARČA DO TÉ MINULOSTI CESTUJE. AKORÁT ŽE TAM JE VĚDYCKY JAKO ČLOVĚK. A VODÍ MĚ ZPÁTKY DO NAŠICH ČASŮ. STRAŠNĚ MOC CHCI ZJISTIT, KDO TA KOČKA VE SKUTEČNOSTI JE A JAKÉ SE MNOU VLASTNĚ MÁ ÚMYSLY. PROTOŽE ONA BEZPOCHYBY NĚJAKÉ MÁ...

Kapitola 1

Bylo pondělí. Ošklivé, upršené listopadové pondělí. Aspoň že rozvrh byl hezký. Ráno matika, ta Báře vždycky šla, potom děják, což bylo super, jelikož probírali, jak říkala paní učitelka Zounarová, staroorientální despotie, tedy státy v Mezopotámii, a pomalu se schylovalo k Egyptu. Báru hrozně bavilo, že se učí o dobách, kam už se s atlasem dostala. Měla pocit, jako by se vracela ke svým přátelům z minulosti, a taky se jí snáz představovalo, o čem paní učitelka vykládá. Byl to nebetyčný rozdíl oproti vlastivědě, kterou měli loni a při níž si neuměla představit, jak třeba chodil oblékaný svatý Václav a jak vypadal, takže na papíře viděla jen hromadu slov, a to jí do hlavy moc nelezlo. Proto měla radši třeba přírodopis, protože datla si dokáže představit každý. Ted' to bylo jiné a bylo to super.

Po dějáku byla přestávka, což je vždycky zlatý hřeb programu, i když Jílkovi nespadne chleba namazanou stranou na podlahu a on pak tu podlahu neolizuje, a ted' měli přírodák, a to byl po dějepise nejoblíbenější předmět. Asi. Nebo to bylo panem učitelem Sedlářem, se kterým to vypadalo, jako když je ve třídě sluníčko, bez ohledu na vytrvalý déšť za oknem.

Pan učitel Sedlář se nadržel *striktně*, tedy přísně, učebnice. Měli sice probírat kytičky, pan učitel se od nich ale dokázal různými *asociacemi*, kterým tatínek obvykle říkal oslí můstky, dostat k fungování lidského mozku, dorozumívání včel, vymírání dinosaurů nebo mezidruhového křížení. Jaroušek při tom vždycky trpěl, protože přece měli probírat kytičky, ale zbytku třídy to nevadilo. Ted' se zrovna dostali k tomu mezidruhovému křížení. Oslí můstek vypadal nějak jako luštěniny – hrách – nějaký mnich, který křížil různé hrachy – Jílkův dotaz, jestli by tomu pánovi ty pokusy vyšly, i kdyby ty kytky nedával křížem, ale vedle sebe – vysvětlení slova křížit – Jílkův dotaz, jestli

ptakopysk je teda mimino od pana bobra a paní kachny – Šmídův záchvat smíchu, když Jílek řekl pan bobr – láskyplné hulákání pana učitele, že jsou banda tupých hovad – Jarouškův vstup na téma, že výsledkem mezidruhového křížení mohou být dále neplodní jedinci – Šmídova poznámka, že pevně doufá, že alespoň jeden z Jarouškových rodičů je ufon, protože na to jednak Jaroušek vypadá a jednak by byla záruka, že už se nic takového po naší planetě nebude šířit – povzdech páně učitelův, že se snad nechá naverbovat do protiteroristické jednotky, aby si dal trochu do pořádku nervy.

„Není pravda, že by všichni jedinci vzniklí mezidruhovým křížením byli neplodní,“ pustil se do výkladu pan učitel Sedlář v naději, že už se třída vyblbnula a vsřebá nějakou tu osvětu. „V zoo se občas zkříží lvi a tygři. Když je otcem lev a matkou tygřice, jmenuje se to liger. Ligeři jsou největší kočkovité šelmy na světě. Když je táta tygr a máma lvice, tak je to tigon a tigoní nejsou tak velcí. Záleží totiž na tom, po kterém z rodičů dědí gen ovlivňující růst a podobně. Ale jak u ligerů, tak u tigonů platí, že samci jsou neplodní, ale samice mohou mít kot'ata.“

„To se pozná kvalita,“ uchichtla se Týna. „Kluci prostě nic nevydrží.“

„I u kříženců koní a oslů, ať už je to mula, nebo mezek, jsou samci vždy neplodní, samice výjimečně snad plodné jsou.“

„Jojo, kvalita,“ kývla Anče.

Hm, tak Tilharova mula Muška, kterou zahnali vlci kamsi do mezopotámských pouští, nejspíš nemohla mít malá mulátka, pomyslela si Bára. Stejně ji asi sežrali... I když ona uměla hodně rychle běhat. Třeba jim utekla.

Panu učiteli se zajiskřilo v očích. To vždycky, když ho napadla nějaká kulišárna. Ted' se s šibalským úsměvem chopil křídý a začal na tabuli kreslit zadek koně. Že je to zadek koně, usoudila Bára podle ocasu. Pak přibyla celá zadní noha. Nebylo to zrovna jako od Rembrandta, ale poznat se to dalo.

„Kdo z vás si troufne ukázat, kde má kůň koleno?“ zeptal se pan učitel a zeptal se dost potměšile, takže si Bára, která na základě svého letitého přesvědčení, že půjde studovat veterinu, *přesně* věděla, kde má kůň koleno, raději sedla na ruce, aby se náhodou nepřihlásila.

Jaroušek se zazmítal jako napadená medúza, div nepřevrátil lavici, a horlivě se hlásil.

„Tak pojd', Jaroušku,“ vyběhl ho pan učitel a Jaroušek dychtivě vystartoval. Ještě u tabule se mu klepaly špeky, když vítězoslavně zapichoval prst zhruba do poloviny délky koňské nohy. Tedy přesně tam, kde, jak Bára dobře věděla, má kůň – kotník.

Pan učitel rozvážně pokýval hlavou.

„A teď, Jaroušku, ohni svoje koleno stejným směrem.“

„To nejde! Já ohýbám koleno na druhou stranu!“

„Všichni obratlovci ohýbají koleno na stejnou stranu. Tak proč si myslíš, že kůň ne?“

„No protože... protože...“

„Hele já ti ho prokopnu, pak to půjde!“ nabízel se ochotně Šmíd.

„Někdo jiný?“ rozhlédl se po třídě pan učitel. „Tedy ne že by měl někdo jiný prokopnout Jarouškovi koleno, nechci vyplňovat papíry o úrazu, ale jestli někdo jiný tuší, kde má kůň koleno, to jsem myslel.“

Teď už se Bára mohla bezpečně přihlásit. V otázce žádná záludnost nebyla a Jaroušek už se ztrapnil.

„Tak pojd', Báro,“ vyvolal ji pan učitel. Bára si vzala křídou a do náčrtku koňské nohy zakreslila všechny kosti a klouby.

„Tady někde je kyčel, tady je stehenní kost, tady koleno, tady holenní a lýtková kost, kotník, tohle je vlastně jako naše chodidlo a tohle prostředníček, protože kůň běhá po špičce prostředníčku,“ komentovala čáry vyznačující kosti a kolečka vyznačující klouby.

„No výborně,“ zajásal pan učitel. „Dej mi žákovskou, za to si zasloužíš jedničku!“

Jaroušek Báru vraždil pohledem. Co nastoupila do třídy, už několikrát se o ni jeho ego roztránilo jako vlna příboje o skalisko. Jaroušek Báru upřímně nesnášel a Báře to bylo upřímně jedno. Nic krom vražedných pohledů si totiž vůči ní nedovolil, zejména po tom, co nabančila Šmídovi.

Doma rychle zhltna oběd a už ji maminka strkala do auta, protože ji vezla do Prahy na klavír a na francouzštinu a potřebovala Báru před hudebkou vysadit trochu dřív, aby byla včas v nakladatelství, a po francouzštině měla Bára dovoleno počkat na maminku v protilehlé cukrárně, než z toho nakladatelství zase dorazí. V cukrárně byla našťastí wifi pro hosty zdarma, a tak si Bára vedle talířku s obrovským větrníkem a banánem v čokoládě položila svůj několik dní starý – nebo vlastně nový – tydlifon, kterému už se ale nedalo říkat tydli-

fon, protože to nebyl *tlačítkáč*, ale *dotykáč*, a zasloužil si důstojnější pojmenování. Chvilí přemýšlela, co s ním bude dělat, pak vyfotila ty dobroty na talíři a poslala fotku Terezce.

Ach jo, pomyslela si, škoda že si ho nemůžu brát s sebou do minulosti. To by bylo fotek...! Udělala bych si z nich fotoknihu.

Jo, a přišli by ti na to vaši, ušklíblo se racionální já. Konec konců, mohli by ti na ty fotky přijít i v tom mobilu. Tatínek zná heslo.

Ten by se mi v tom nešťoural, byla přesvědčená Bára.

Rodičovská kontrola není dospěláky pokládána za šťourání, ujistilo ji racionální já.

Nic špatného s tím nedělám!

To je jen dobře, řeklo racionální já.

Bára si spustila hru, při které se spojují kytičky stejných barev do co nejdelších řetězců, cpala do sebe zákusky a přemýšlela.

Za prvé – pořád ještě nerozluštila záhadu kouzelného atlasu a zdá se, že to bude složitější, než si původně myslela, protože atlas nefunguje na základě nějakého logicky odvoditelného principu. Je to větší výzva, než se zdálo.

Za druhé – má naprosto jasné *indicie*, že s ní má Barča – ať už se v minulosti jmenuje jakkoliv – nějaké úmysly. Něco ji učí. Někam ji směřuje. Ale čert ví kam.

Za třetí – rodokmen z mamčininy strany má hotový, i s fotkami, od včerejška visí na zdi nad postelí. Teď je zapotřebí udělat rodokmen z tatínkovy strany. Ale všechny dokumenty a staré fotky má u sebe teta Jiřinka, tatínkova sestra, se kterou se moc nevidají. Takže je zapotřebí zatlačit na tatínka.

Za čtvrté – už je v šesté třídě, nejvyšší čas, aby začala pracovat na svojí budoucí vědecké kariéře. Studovat bude určitě historii nebo něco takového, ale má doma taky ty mamutí chlupy s neporušenou DNA z výpravy, na které byla asi před šesti týdny. Jestli chce vzkřísit mamuta, musí vystudovat i něco přírodovědného. Ne veterinu, ale něco s biologií nebo tak. Dvě vysoké najednou asi nezvládne, ale... Co takhle peďák, učitelé přece skoro vždycky učí dva předměty! Tam by mohla studovat dva obory najednou... Jenže dá se vůbec studovat takováhle kombinace?

Za páté – ať už jako historička, nebo jako biologka bude naprosto nutné potřebovat latinu. Judita jí toho do hlavy ve svinibrodském klášteře natloukla docela dost, ale když tu latinu nebude používat, tak ji zapomene. To je jako ztratit nastoupanou výšku při výletě v horách.

S tím musí něco udělat. Paní učitelka Zounarová latinsky umí, překládala jí to heslo z pečetního prstenu od Karla IV. Mohla by ji třeba soukromě učit... Mám se zeptat nejdřív jí, nebo našich?

Jí, usoudila. A taky se jí zeptám, jestli jde studovat přírodopis a dějepis najednou, rozhodla se Bára.

Životy ve hře s kytičkami jí došly skoro ve stejnou chvíli jako zákusky, a tak si šla k pultu ještě pro kofolu a jahodový košíček s pudinkem, no, spíš koš, protože byl pořádně velký, a zatímco se levou, nešikovnější rukou pokoušela bojovat s jahodami, křehkým těstem a náplní, pravou se snažila do poznámek v mobilu natukat, na co se koho kdy chce zeptat.

„Co jsi to všechno stláskala?“ zhrozila se maminka, když stanula v cukrárně nad Bárou a zrak jí spočinul na talířcích a sklenicích, jimiž byla Bára obložená.

„Kofolu, větrník, banán v čokoládě, kofolu, jahodový košíček, kofolu, chlebiček s lososovou pomazánkou, chlebiček s krabí pomazánkou...“, vyjmenovávala poctivě Bára.

„Budeš zvracet,“ věštila pochmurně maminka. „Nenechala jsem ti tu tolik peněz, abys je všechny promlsala!“

„Ale to jsi neřekla,“ bránila se Bára, „já myslela, že když mi tu necháváš pětistovku, tak...“

„Říkala jsem ti přece, že nemám menší!“

„No, tisícovka by mi přišla fakt moc,“ přiznala Bára.

„Do auta!“ zavrčela maminka. „A vrať mi zbytek peněz!“

Bára se poslušně otrásla jako oslíček otřes se, maminka spočítala zůstatek, zasyčela, jako když vypouští páru parní lokomotiva, a postrčila Báru ke dveřím.

No, to jsou dospěláci, hudrala v duchu Bára. Ne aby mi řekla, kolik *maximálně* smím utratit. Kdybych věděla, že třeba stovku, tak bych si koupila laskonky, ty jsou levnější a měla bych jich za stovku hodně. Ale to ne. To se neřekne a pak se člověku nadává, že se sám nedovtipil. Copak čtu myšlenky?

S tím zvracením se maminka mýlila. Ale cestou stejně musely stavět, protože tři kofoly udělaly svoje a Báře se strašně chtělo čůrat.

„Tati?“ začala Bára po večeři, když sklízela nádobí ze stolu. Musela se přemáhat, aby všechno dojedla, ten druhý chlebiček si v cukrárně už opravdu měla odpustit. Ale ze strategických důvodů se nesměla ve večeři rýpat.

„Ano?“

„Tati, kdy pojedeme zase někdy na návštěvu k tetě Jiřince?“

„No, asi před svátky, proč?“

„Protože jsi říkal, že ona má všechny vaše staré rodinné fotografie a vysvědčení a rodné listy a takové věci, a já bych si chtěla udělat i druhou rodovou linii, když tu po mamince a babi jizerské už mám.“

„To jo, to bys asi měla, ať to máš kompletní,“ souhlasil tatínek. „Je fakt, že jsme se s Jiřkou dlouho neviděli, ono jak bylo to stěhování a tak...“

„Zavoláš jí?“

„Jasně,“ usmál se tatínek. Na tatínka bylo vždycky spolehnutí.

„Tati, teď jsem to vytřela!“ zaúpěla Bára, když druhý den v podvečer vstoupil tatínek do předsíně s velkou papírovou krabicí v náručí. Úterý a pátek byly Bářiny vytírací dny. Až do Mikuláše. Trest za to, že jednou zataáhla gymnastiku v rámci pátrání po paní Karasové, původní majitelce jejich domu.

„Promiň! Kam můžu šlápnout?“

„Nikam! Je to ještě všechno mokré!“

„Chceš tím říct, dcero, že mám nehnutě stát na rohožce s těžkou krabicí v náručí, než uschne podlaha?“

„Ano!“

„Ani smykem,“ ujistil ji tatínek a odkráčel ke schodům do patra a po nich nahoru do pracovny. „Až to po mně utřeš, pojď sem, něco tu pro tebe mám!“

Bára vztekle přejela mopem tatínkovy šlápoty, uklidila kýbl a mop pod schody a v ponožkách, s bačkorami v rukou, vyběhla nahoru. Nezapomněla pohladit hlavičku na zábradlí schodů, protože v ponožkách by si jinak mohla poměrně snadno ukopnout palec.

„Tak co je?“ zeptala se podmračeně ve dveřích pracovny, když si nazouvala bačkory s psími čumáky.

„Voalá!“ ukázal tatínek na krabicí převázanou špagátkem, umístěnou před knihovnou s knihami po babi dejvické. „Nemožné ihned, zázraky do tří dnů.“

„E?“ nasadila Bára velmi nechápavý výraz.

„Volal jsem ráno Jiřce, že tě zajímají naše rodinné archiválie. Řekla, ať se stavím cestou z práce, že to má pořád v krabici, jak to tehdy odvezla od babi dejvické, když jsme vyklízeli byt. Jestli tě to opravdu zajímá, že si to můžeš nechat, jak dlouho budeš potřebovat.“

„Jako *fakt*?“ užasla Bára.

„Fakt. Ale buď na to opatrná. Něco už bude trošku vetché, tak aby se to neroztrhalo. A vždycky ty věci uklízej zase zpátky do krabice, aby nezůstaly na slunci, ono by to mohlo vyšísovat.“

„Já si to vyfotím do mobilu a pak budu pracovat už jen s fotkou,“ slibovala Bára.

„Bezva,“ kývl tatínek a šel se dolů zout.

Ale teď už to po něm vytírat nebudu, zařekla se Bára.

Doběhla si do pokoje pro nůžky a pro mobil, přestříhla provázek a začala z krabice nábožně vyndávat stará alba, desky s nejrůznějšími dokumenty, fotky v rámečcích a další věci, které ještě nikdy v životě neviděla. Některé lidi vůbec nepoznávala, někde rozpoznala tatínka jako malého kluka, a pak byla schopná určit i tetu Jiřinku jako malou holku a babi dejvickou a dědu dejvického, které si nepamatovala skoro vůbec.

Jedny desky byly nadepsané *Lubomír – vysvědčení*. Dychtivě je otevřela v naději, že tam najde něco, co bude moct použít proti tatínkovi, kdyby náhodou ze školy přinesla něco horšího než dvojku, jenže tatínek byl asi šprt a měl samá vyznamenání až do maturity. Báře trošičku trnulo, když v rukou obracela jeho vysvědčení z gymnázia, protože to bylo to gymnázium, kde byla za války kasárna SA a na jehož dvoře zastřelili náckové pana policistu Bečváře, který s nimi chtěl vyjednávat o propuštění rukojmích, tohle všechno měla ještě v živé paměti, protože z dob Pražského povstání se vrátila teprve před týdnem.

Další desky byly nadepsané *Jiřina – vysvědčení*. Taky šprtka. Třetí desky *Jan – vysvědčení* patřily dědovi dejvickému, to šprt nebyl, a poslední desky *Růžena – vysvědčení* byly babiččiny. I babi dejvická byla šprtka, ale ta byla šprtka, jak říkala maminka, *nón plus ultrá*, tedy šprtka, nad níž není, protože ta od první třídy až do maturity nedostala jinou známku než jedničku. Bára její vysvědčení obracela nevěřičně v rukou. Taky skoro nechyběla. To bylo sice neuvěřitelné, co ale Báře téměř vyrazilo dech, byl podpis babiččina třídního na gymnáziu.

Energický, rozmáchlý, přitom dobře čitelný.

Přesto si ho Bára musela přečíst několikrát.

A pak, pro jistotu a s tlukoucím srdcem, rychle vyhrabat složku nadepsanou *Růžena – školní fotografie*. Babi dejvická měla jako historička smysl pro třídění dokumentů, a Bára jí za to teď byla vděčná. Těch fotografií tam nebylo moc, tehdy asi nebylo zvykem, aby se třídy fotografovaly každý rok, ale byla tam zmenšenina maturitního tabla. To se dřív dávalo do výkladních skříní, taková nástěnka s fotografiemi těch, které čekala maturita. Tabla bývala velká, ale maturanti dostávali na památku zmenšenou fotografii. Babi dejvické to tam moc slušelo, měla vyčesaný hladký drdol, to se tehdy nosilo, a hezky se smála. Bára ji poznala podle toho, že měla pod fotkou napsané svoje jméno.

Uprostřed těch rozesmátých mladých lidí byla fotografie třídního profesora.

Byl to on.

Ano, byl starší.

Ano, přibyla mu jizva na tváři.

Ale byl to *on*.

Bára si vedle fotografie maturitního tabla položila babiččino vysvědčení s tím energickým podpisem a střídavě hleděla z jednoho na druhé a trochu se jí vařil mozek.

Třídním babi dejvické byl Richard Navrátil.

Ten Richard, kterého v květnu 1945 na barikádě pod Vítkovem, než přijel ten tank, co rozstřílel pekařství pana Pštrosa, naváděla, aby šel učit, že bude mít dětem co vyprávět...

Rychle poskládala věci zpátky do krabice a vydala se dolů za tatínkem.

Seděl s novinami v obýváku.

„Tak co, našla jsi něco zajímavého?“ vzhlédl od sportovní přílohy.

„No jéje,“ řekla Bára. „Třeba tvoje stará vysvědčení.“

„Tam není nic kompromitujícího,“ mrkl na ni šibalsky tatínek.

„A taky tetina a babiččina a dědečkova.“

„Jo, babička to všechno pečlivě třídila a uschovávala. Nemoc z povolání.“

„Jenže z toho se dá vyčíst tak akorát, jaké měla známky a že moc nechyběla ve škole,“ postěžovala si na oko Bára. „Ale taková ta vyprávění jako od babi jizerské z toho nevydoluju.“

„To ne, z dokumentů získáš jen suchá fakta.“

„Ale určitě vám něco vyprávěla, jako babi jizerská.“

„Něco jo,“ připustil tatínek a bylo vidět, že by se velmi rád zabral opět do četby novin.

„A co třeba?“

„Já si takhle na povel nevzpomenu,“ tvrdil tatínek a významně potřásl novinami.

„Třeba něco ze školy,“ navrhla Bára.

„Báro, já nevím...“

„Tatííí,“ škemrala Bára. „Já bych potřebovala vědět tolik věcí!“

„Zrovna teď?“

„No.“

„Jednu konkrétní otázku,“ uvolil se tatínek. „Pak si chci zase číst.“

„Tak dobře,“ předstírala Bára, že se právě hluboce zamýšlí. „Tak třeba. Třeba... Třeba. Vyprávěla někdy o svém třídním na gymnáziu?“

„A to jo, to vyprávěla,“ docela ožil tatínek. „On ji hodně ovlivnil, přivedl ji k historii, proto ji šla studovat, a i když ho po osmašedesátém z gymnázia vyhodili, tak k němu chodila na konzultace před zkouškami... Celá třída ho měla ráda. Víš, jak mu říkali?“

„Ne, jak bych mohla?“

„Pejrak.“

„A?“

„No jako Žofre Depejrak.“

„Co je žofredepejrak?“

„To je přece manžel Angeliky, z těch filmů!“

„Tati, jestli myslíš nějaké černobílé pro pamětníky, tak já *nejsem* pamětník,“ upozornila ho Bára.

„Ne, to už je barevné, a jestli si myslíš, děvče, že nejsi pamětník, tak to tedy jsi pamětník, protože každý je pamětník. Jednou se tě budou vnoučata ptát, jaké to bylo, když jsi chodila do školy, a jestli už existovaly mobily!“

„Tati!“

„Prostě protože kulhal a měl jizvu, buď ještě z války, nebo jak byl potom zavřený, to si nepamatuju, a přesto po něm holky šílely. Ten Pejrak z toho filmu taky kulhal a měl jizvu a Angelika po něm šílela. A divačky. Tak se na ten film podívej.“

„A nic víc o něm nevíš?“

„Měla jsi dovolenu jednu konkrétní otázku, a už jsem ti odpověděl na dvě.“

„Jak to?“

„Řekl jsem ti něco o babiččině třídním a vysvětlil jsem ti, kdo je to Žofre Depejrak.“

„Tati!“

„Jdu si číst,“ vztyčil mezi sebou a Bárrou tatínek novinovou hradbu. Bárka nafrněně odešla nahoru.

Nedalo jí to a našla si ten film o Angelice. Mohla na mobilu, protože tatínek na její naléhání, že je jí chytrý mobil k ničemu, když nemají wifinu, neochotně zmáčkł někde nějaké tlačítko na modemu, a už wifinu měli.

Ve filmu byly krásné kostýmy, Angelika se chovala trochu stupidně a Žofre Depejrak, tedy Joffrey de Peyrac, skutečně kulhal a měl jizvu, a přesto byl velmi *charismatický*, tedy okouzlující, takže Bárka uznala, že Richard dostal velmi přiléhavou přezdívku.

Tak ho asi to vězení za komunistů neminulo, dumala. Protože když já jsem se vracela domů, jizvu na tváři neměl. A tatínek se zmiňoval, že byl zavřený... Ale hlavně... To on popostrčil babi dejvickou, aby šla studovat historii. A díky babi dejvické já tady mám hromadu knih... Byla jsem snad v tom pětáctýřicátém ne proto, abych zachránila život Jankovi, ale proto, abych si do budoucna zajistila knihovnu plnou knížek o historii? Není to kvůli pár bednám knih příliš velká námaha?

Nedá se nic dělat, na tohle se budu muset zeptat, usoudila. Sice by nejraději vyběhla na půdu hned, ale hrozilo riziko, že cestou tam nebo zpátky narazí na rodiče a bude vystavena výslechu, proč leze na půdu v době, kdy už se má chystat do postele. Výprava se musela odložit na zítřek.

Jakmile Bárka dorazila ze školy domů a s radostí se ujistila, že se maminka opravdu ještě nevrátila z nakladatelství, honem si napsala na lísteček poznámky, podle kterých se bude orientovat, až se vrátí, tedy hlavně jaké úkoly na zítřek má udělat a podobně, a vyběhla na půdu.

Na zaprášeném skle vikýře bzučela vypasená masařka. Asi se tu schovala před deštěm, ale dnes už bylo zase hezky, a tak hledala cestu ven. Netušila, že zaujala nebezpečnou šelmu, která příkrčená na podlaze sleduje každý její pohyb, zuřivě přitom švihá ocasem jako ataman nagajkou a nedočkavě cvaká zuby a kníká.

Barča byla masařkou tak zaujatá, že snad ani nevnímala, že přišla Bára.

Bára vyndala z truhly atlas.

Masařka zřejmě Báru zaregistrovala, protože z okna poplašeně odletěla. A to neměla dělat. Barča se přihrčila, vyskočila skoro dva metry do vzduchu, spráskla přední tlapky, sevřela mezi nimi masařku a při dopadu na zem ji jednou tlapkou bleskurychle přišlápla k podlaze. Pak tlapku zvedla, aby mohla masařku sežrat, načež jí masařka ulétla. Barča po ní okamžitě skočila znovu.

Bára začala lov se zájmem pozorovat. Barča masařku ulovila asi čtyřikrát a pokaždé, když z ní sundala tlapičku, aby se ke kořisti dostala, ji masařka zdrhla. Když ji chytla popáté, ocitla se sama v pasti. Seděla, masařku přišlápnutou bílou tlapkou, a snažila se vyřešit neřešitelné dilema: abych ji mohla sežrat, musím tlapku zvednout – ale jakmile ji zvednu, ona mi uletí. Nakonec začala pacičku zvedat milimetr po milimetru, opatrně, čumáček přitisknutý skoro až k ní.

A pak se to stalo.

Ve chvíli, kdy byla kočičí tlapka tak vysoko, že se pod ní mohla masařka hnout, vyrazila tak rychle, jak jen jí to šest nožiček dovolávalo, a utíkala se schovat do škvíry pod truhlu s atlasem. Křídla už totiž měla, chudinka, tak odrbaná, že ani nemohla vzlétnout.

Tohle Barča nečekala. Užasle sledovala úprk masařky až k truhle, a než se vzpamatovala, moucha pod ní zmizela. Barča se cítila podvedená.

„Mňa?“ obrátila se na Báru a mohlo to znamenat *prosím tě, od kdy mouchy běhají* nebo *vyndej mi ji z pod té truhly*.

„Vyšťourej si ji sama,“ odmítla masařku hledat Bára a rozložila si atlas na podlaze.

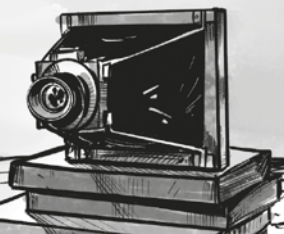
Barča zkoušela, jestli se jí do škvíry mezi truhlou a podlahou vejde čumáček nebo tlapka, ale marně.

„I-i!“ pravila rozzlobeně a vířila ocasem prach.

„Hele, přestaň se věnovat mouše, stejně by ses toho nenažrala,“ napomenula ji Bára. „Jdeme na výlet. Potřebuju se dostat někam....“, Bára se zamyslela, „někam... kde si s tebou budu moct opravdu dlouho popovídat,“ zformulovala nakonec svoje přání, zavřela oči, otevřela atlas, položila dlaň na mapu a...

Kapitola 2

... a málem se zalkla vedrem.

Nad hlavou se jí klenulo nebe tak zářivě modré, až to bodalo do očí, a kolem se rozkládala vyprahlá pustina. Kamení se tu střídalo s pískem a tu a tam tu skomíralo nějaké suché roští.

No to teda potěš koště, vzdychla Bára. Poušť. Proč, proboha, poušť?! Jak v poušti poznám, kde a kdy jsem?

Třeba to není poušť, uklidňovala se, jen takový nehostinný kousek, a támhle za tou vyvýšeninkou už bude nějaká normální krajina.

Než se vydala na cestu, zkontrolovala, co má na sobě, a trochu ji to znejistilo, protože to podle ní vůbec nepasovalo k okolní krajině a počasí. Podle toho by na sobě totiž měla mít nějaký prostěradlu podobný hadřík volně upevněný na těle, aby neumřela vedrem během dvou hodin. Místo toho měla černé kotníčkové botky, zapínací na jedenáct, ano, přepočítala si to, jedenáct hustě vedle sebe našitých knoflíků, černé bavlněné punčochy a růžové šaty z lehounké mušelinové látky naskládané do ozdobných sámků na růžovém saténovém podkladu. Sahaly jí těsně pod kolena, rukávy byly pod loktem převázané černou sametkou, v pase černý pásek a na živůtku také černá sametová mašlička. Šaty byly nejen cudně uzavřené ke krku, ale dokonce, jak ke své nelibosti Bára zjistila, ještě ke všemu měly stojáček. Na hlavě jí trůnil slamák s širokou krempou, což bylo štěstí, protože ji aspoň trochu chránil před slunečním žářem. Když ho sundala, aby si ho prohlédla, zjistila, že má ploché dýnko – maminka takovým kloboukům říkala žirardák – a je ozdoben několika umně naaranžovanými mašlemi a mnoha umně naaranžovanými umělými květy v různých odstínech růžové. Dvě kytičky byly bílé.

